

हस्ते वर्तिग्रहोः । (३०/३३६०)

¹करणे इत्येव । हस्ते इत्यर्थग्रहणम् । वर्तिः ष्यन्तः । हस्तवाचिनि करणे उपपदे वर्तयतेः² गृह्णातेश्च णमुल् प्रत्ययो भवति । हस्तेन वर्तयति, हस्तवर्त वर्तयति । करवर्तम्³ । ⁴पाणिवर्तम् । ग्रहेः खल्वपि - हस्तेन गृह्णाति, हस्तग्राहं गृह्णाति । ⁵करग्राहम् । पाणिग्राहम्⁶ ॥

स्वे पुषः । (४०/३३६१)

⁷करणे इत्येव । स्वे इत्यर्थग्रहणम् । स्ववाचिनि करणे उपपदे पुषेर्धातोः णमुल् प्रत्ययो भवति । ⁸आत्मीयज्ञातिधन⁹वचनः स्वशब्दः । स्वपोषं पुष्णाति । ¹⁰आत्मपोषम् । गोपोषम्¹¹ । पितृपोषम् । मातृपोषम्¹² । धनपोषम् । रंपोषम् ॥

अधिकरणे बन्धः । (४१/३३६२)

अधिकरणवाचिनि उपपदे बध्नातेः धातोः णमुल् ¹³प्रत्ययो भवति । चक्रबन्धं बध्नाति । कूटबन्धं बध्नाति¹⁴ । मुष्टिबन्धं बध्नाति । चोरकबन्धं बध्नाति¹⁵ । ¹⁶चोरके बध्नाति इत्यर्थः ॥

सञ्ज्ञायाम् । (४२/३३६३)

सञ्ज्ञायां विषये बध्नातेः धातोः णमुल् ¹⁷प्रत्ययो भवति । क्रौञ्चबन्धं बध्नाति । मयूरिकाबन्धं बध्नाति । मयूरिकाबन्धं¹⁸बद्धः । अट्टालिकाबन्धं ¹⁹बद्धः । बन्धविशेषाणां नामधेयानि एतानि ॥

कर्त्रोर्जीवपुरुषयोर्नशिवहोः । (४३/३३६४)

²⁰जीवपुरुषयोः कर्तृवाचिनोरुपपदयोः यथासङ्ख्यं नशिवहोः धात्वोः णमुल् प्रत्ययो भवति । जीवनाशं नश्यति । जीवो नश्यति इत्यर्थः । पुरुषवाहं वहति । पुरुषः प्रेष्यो भूत्वा वहति इत्यर्थः । कर्तरि इति किम् ? जीवेन नष्टः । पुरुषेणोडः ॥

ऊर्ध्वं शुषिपूरोः । (४४/३३६५)

कर्तृग्रहणमनुवर्तते । ऊर्ध्वशब्दे कर्तृवाचिनि उपपदे ²¹शुषिपुरोः धात्वोः णमुल् ²²प्रत्ययो भवति । ऊर्ध्व-शोषं शुष्यति । ²³ऊर्ध्वं शुष्यति इत्यर्थः । ऊर्ध्वंपूरं पूर्यते । ऊर्ध्वं पूर्यते इत्यर्थः ॥

1. वाक्यमिदं नास्ति फ. 2. ग्रहेश्च धातोः फ. व. 3. वर्तयति इत्यधिकम् फ. 4. पाणिवर्तम् नास्ति व, वर्तयति इत्यधिकम् फ. 5. करग्राहं नास्ति फ, करग्राहः पाणिग्राहः ह. 6. गृह्णाति इत्यधिकम् फ. 7. वाक्यमिदं नास्ति फ. 8. आत्मा^० अ. व. ह. 9. ^०वाची ह. फ. 10. आत्मपोषम् नास्ति व. फ. ह. 11. महिषी-पोषं पुष्णाति इत्यधिकम् फ. ह. व, महिषीपोषम् इत्यधिकम् अ. 12. पुष्णाति इत्यधिकम् अ. व. 13. प्रत्ययो नास्ति फ. 14. चरकबन्धम् । चरके बध्नाति इत्यर्थः इत्यधिकम् व, गुप्तिबन्धम् इत्यधिकम् फ. 15. इत्येवमादयः इत्यधिकम् फ. 16. वाक्यमिदं नास्ति फ. 17. प्रत्ययो नास्ति फ. 18. बद्धः नास्ति ह. 19. चण्डालिकाबन्धम् इत्यधिकम् फ, बद्धः नास्ति व. 20. जीवपुरुषशब्दयोः अ. फ. ह. 21. शुषिपुरोः नास्ति फ. 22. प्रत्ययो नास्ति फ. 23. ऊर्ध्वः व.